

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22, (044) 289-70-60,
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

від _____ 2023 р. № _____

На № 92/24 від 12.02.2024 р.

Про надання роз'яснень

**Всеукраїнська асоціація
органів місцевого
самоврядування «Асоціація
об'єднаних територіальних
громад»**
office@hromady.org

Міністерство соціальної політики України розглянуло лист Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціації об'єднаних територіальних громад» від 12.02.2024 № 92/24 щодо надання роз'яснень стосовно надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (далі – статус), та повідомляє наступне.

Чи має право на отримання статусу дитина не з числа внутрішньо переміщених осіб (дитина, яка має постійне місце проживання, наприклад, у Хмельницькій області):

відповідно до статті 30¹ Закону України «Про охорону дитинства» (далі – Закон) статус надається органом опіки та піклування за місцем реєстрації дитини як внутрішньо переміщеної особи.

Чи має право на отримання статусу особа, якій на момент повномасштабного вторгнення ще не було 18 років, а на момент отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи до служби у справах дітей їй виповнилося 18 років:

Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05 квітня 2017 року № 268.

Абзацом першим пункту 6 Порядку встановлено, що для надання статусу, законний представник дитини або у разі, коли дитина переміщується без супроводження батьків або осіб, які їх замінюють, її родичі (баба, дід, прабаба, прадід, тітка, дядько, повнолітні брат або сестра), вітчим, мачуха, представник органу опіки та піклування подають до служби у справах дітей заяву про надання статусу, згоду на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
МІНСОЦПОЛІТИКИ
5930/0/2-24/58 від 13.03.2024
КЕП Танасишин Назар Дмитрович
3FAA9288358EC0030400000470036003A8DB800
Підписано: 13.03.2024 18:41:28

МІНСОЦПОЛІТИКИ

5930/0/2-24/58 від 13.03.2024

Також пунктом 6¹ Порядку передбачено, що дитина, якій виповнилося 14 років, має право самостійно звернутися до служби у справах дітей та подати документи, зазначені в пункті 6 цього Порядку.

Тобто чинним Порядком передбачена можливість надання статусу виключно дітям.

Чи має право дитина отримати повторно статус, у разі якщо раніше (до повномасштабного вторгнення) вона вже його отримувала, проте документи, які його підтверджують загублені/залишилися на окупованій території:

відповідно до пункту 11 Порядку інформація про дитину, якій надано Статус, вноситься до банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

Крім того, відповідно до абзацу другого пункту 16 Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, беруться на облік протягом семи робочих днів після надання їм відповідного статусу згідно з Порядком.

Відповідно до пункту 10 Порядку ведення банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 28.12.2015 № 1256, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 березня 2016 року за № 380/28510, у Єдиному банку даних відомості про дітей зберігаються в електронній обліково-статистичній картці дитини, що складається за формою відповідно до додатку 1, затвердженого цим наказом.

Обліково-статистична картка дитини складається на:

- дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування;
- дітей, які можуть бути усиновлені;
- дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі на дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів;
- дітей, які тимчасово переміщені (евакуйовані) на території України, де не ведуться бойові дії, або за межі України;
- дітей, які залишились без батьківського піклування;
- діти, які не досягли 18-річного віку, не належать до категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, у тому числі діти з інвалідністю, зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування.

Враховуючи зазначене, та з метою підтвердження факту отримання дитиною статусу, рекомендуємо звертатися до служби у справах дітей для отримання витягу з електронної обліково-статистичної картки дитини.

Яка процедура отримання статусу дітьми, які знаходяться за кордоном:

відповідно до підпункту 3 пункту 2 Порядку психологічне насильство,

зазнала дитина внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів

(далі – психологічне насильство), – моральні та психологічні страждання (травми) дитини, що не потребують доведення, і які вона перенесла внаслідок її проживання/перебування в умовах воєнних дій, збройних конфліктів, тимчасової окупації, її внутрішнього переміщення або переміщення за кордон, як наслідок залишення свого місця проживання/перебування у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, а також загибелі (зникнення безвісти), потрапляння у полон, смерті внаслідок отриманих у результаті збройного конфлікту поранення, контузії або каліцтва на території України чи за кордоном її батьків або одного з них – із числа цивільних осіб, а також її батьків або одного з них – з числа осіб, визначених пунктом 2 Порядку надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 740.

Пунктом 6 Порядку передбачено, що для надання статусу законний представник дитини або у разі, коли дитина переміщується без супроводження батьків або осіб, які їх замінюють, її родичі (баба, дід, прабаба, прадід, тітка, дядько, повнолітні брат або сестра), вітчим, мачуха, представник органу опіки та піклування подають до служби у справах дітей заяву про надання статусу, згоду на обробку персональних даних відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” і засвідчені в установленому порядку копії таких документів:

свідоцтва про народження дитини або іншого документа, що посвідчує особу дитини;

документа, що посвідчує особу заявника;

документа, що підтверджує повноваження законного представника дитини (у разі коли дитина постійно проживає/перебуває у закладі охорони здоров'я, закладі освіти або іншому дитячому закладі, – документа, що підтверджує факт перебування дитини в такому закладі) або родинні стосунки між дитиною та заявником;

довідки про взяття дитини на облік як внутрішньо переміщеної особи (у разі наявності);

паспорта громадянина України, виготовленого у формі книжечки (у разі наявності);

паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон у формі е-паспорта або е-паспорта для виїзду за кордон (у разі наявності);

витягу з реєстру територіальної громади (у разі наявності).

У разі відсутності відомостей про задеклароване/зареєстроване місце проживання/перебування дитини або документів, зазначених в абзацах другому–п'ятому пункту 6 Порядку, доказами підтвердження її місця проживання/перебування на території, на якій ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованій Російською Федерацією, можуть бути відомості, які містяться в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, або документи про право власності батьків або дитини на рухоме чи нерухоме майно, або

середню освіту, або документ про професійно-технічну освіту, або табель успішності, або учнівський квиток, або медичні документи, або свідоцтво про народження дитини.

За обставин, передбачених у підпункті 6 пункту 3 Порядку (зазнали психологічного насильства), також подаються:

висновок оцінки потреб сім'ї (особи) у соціальних послугах, підготовлений центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за формою, затвердженою Мінсоцполітики. До оцінювання потреб сім'ї (особи) може бути залучений психолог/практичний психолог, психотерапевт, психіатр, що працює в іншому закладі, установі, організації. На основі висновку оцінки потреб сім'ї (особи) у соціальних послугах за згодою батьків/законних представників дитина направляється до відповідного закладу/організації для реабілітації та отримання відповідних соціальних послуг;

копія посвідчення з написом "Посвідчення члена сім'ї загиблого", якщо дитина отримала статус відповідно до Порядку надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", деяким категоріям осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 вересня 2015 р. № 740;

копії свідоцтва про смерть та документа, що підтверджує загибель особи внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, або копія документа, що підтверджує смерть особи внаслідок поранення, контузії, каліцтва, отриманих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, у разі загибелі батьків дитини або одного з них із числа цивільних осіб.

Тобто для отримання статусу з підстави "зазнала психологічного насильства" обов'язковим документом є висновок оцінки потреб сім'ї (особи) у соціальних послугах, підготовлений центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді за формою, затвердженою Мінсоцполітики.

Після повернення дитини до України законний представник дитини або у разі, коли дитина переміщується без супроводження батьків або осіб, які їх замінюють, її родичі (баба, дід, прабаба, прадід, тітка, дядько, повнолітні брат або сестра), вітчим, мачуха, представник органу опіки та піклування мають звернутися до центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з метою отримання висновку оцінки потреб сім'ї (особи) у соціальних послугах зібрати документи та звернутися до служби у справах дітей із заявою про надання статусу.

Чи має право дитина отримати статус якщо вона народилася вже після переміщення батьків із зони бойових дій:

відповідно до статті 30¹ Закону статус, надається органом опіки та піклування за місцем реєстрації дитини як внутрішньо переміщеної особи.

Порядок ведення справ щодо надання статусу:

згідно з пунктом 9 Порядку заява про надання статусу реєструється в журналі обліку таких заяв, що ведеться за формою, затвердженою Мінсоцполітики. За результатами розгляду заяви робиться відповідна відмітка: надано статус/відмовлено в наданні статусу.

Відповідно до пункту 10 Порядку рішення про надання або відмову в наданні статусу приймається органом опіки та піклування протягом 30 календарних днів з дати реєстрації заяви про надання статусу за результатами розгляду комісії з питань захисту прав дитини документів, зазначених у пункті 6 Порядку.

У рішенні зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, серія та номер свідоцтва про народження/паспорта, адреса місця проживання/перебування дитини, визначені у пункті 3 цього Порядку обставини, за яких вона постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів (за винятком сексуального насильства, яке позначається літерою "А"), документи, що підтверджують такі обставини, а також дата і номер протоколу засідання комісії з питань захисту прав дитини.

Рішення про відмову в наданні статусу приймається в разі відсутності одного з документів, зазначених у пункті 6 цього Порядку (крім випадку, зазначеного в пункті 8 цього Порядку), та може бути оскаржене в суді.

Згідно з пунктом 11 Порядку інформація про дитину, якій надано статус, вноситься до банку даних про дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і сім'ї потенційних усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів.

Додатково повідомляємо, що станом на 26.02.2024 готується до другого читання проект Закону України «Про основи соціальної захищеності дітей, які постраждали внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України» (реєстр. № 9042-1 від 08.03.2023), (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України Третяковою Г.М.

Звертаємо увагу, що пунктом 3 розділу VI Прикінцевих та перехідних положень Законопроекту передбачено, що діти, які до набрання чинності цього Закону отримали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів користуються правами і гарантіями, передбаченими цим Законом.

Абзацом чотирнадцятим підпункту 6 пункту 6 розділу VI Прикінцевих та перехідних положень Законопроекту пропонується внести зміни до статті 30¹ Закону України «Про охорону дитинства», якими назву статті, частину першу, другу та шосту після слів «збройних конфліктів» доповнити словами «дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».

Законопроектом також пропонується:

частину сьому статті 30¹ Закону України «Про охорону дитинства» викласти в редакції:

«Основні засади державної політики у сфері соціального захисту та підтримки дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України та соціальні й інші гарантії таких дітей, визначаються Законом України «Про соціальний захист та підтримку дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, та внесення змін до деяких законодавчих актів щодо впорядкування надання соціальних послуг та виплат»;

30
10240119036
04005

доповнити статтю 30¹ Закону України «Про охорону дитинства» частинами вісім та дев'ять такого змісту:

«діти, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, вносяться до Державного реєстру дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Облік дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.».

Звертаємо увагу, що листи Міністерства соціальної політики України не встановлюють норм права, носять інформаційний характер.

Також повідомляємо, що у зв'язку з великою завантаженістю представники Мінсоцполітики 29.02.2024 о 14.00 не зможуть взяти участь у зустрічі.

Заступник Міністра

Назар ТАНАСИШИН

Куницька Оксана,
289-30-89

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
МІНСОЦПОЛІТИКИ
5930/0/2-24/58 від 13.03.2024
КЕП Танасишин Назар Дмитрович
3FAA9288358EC0030400000470036003A8DB800
Підписано: 13.03.2024 18:41:28